

Pionier Luc Houtsaegher over Mandelstrecke vroeger en nu (deel 2)

In het Motjepark zijn een paar bosjes, een tiental villa's en verwilderde ruimten tussenin. In één van die bosjes kampeerden de Duitse troepen bij de terugtocht en namen de Amerikaanse hun plaats in bij de bevrijding. En de nachtegaal in het Motje, ja in onze tuin. Ons moeder kwam 's avonds het venster dicht maken omdat die vogel ons, de jongens uit de slaap zou houden!!! Ik herinner me die zang nog altijd, maar kan hem niet beschrijven. Beluister liever zelf deze innemende zang waar het nog kan.

Waar nu de St. Jozefskerk staat, stond een klein oud huisje. De omgeving was weiland met koeien, paarden en schapen. De bewoners van het huisje waren Puut en Padde. Twee oude, verwaarloosde, maar misschien gelukkige mensjes. Op straat liepen ze niet naast elkaar, maar na elkaar, vijf meter tussenin. Men vertelde dat men bij klaar en warm weer de vlooiën kon zien springen in de open vensters. Kwam je ze tegen op straat, dan liep je er een bochtje rond. Zij hadden oog voor niemand, deden ook niemand kwaad. Later zijn ze opgenomen in het oude mannenhuis. Het gebied was dus zeer landelijk. Geen woningen, die weiden en akkers liepen verder langs de spoorweg, de Guido Gezellelaan. In één van die weiden was er een beek en een grote drinkpoel. In die poel was er weelde aan stekelbaarsjes, salamanders, kevers, larven en waterbeestjes. Onze collegevrienden uit de stad waren dolgelukkig als ze met een paar stekelbaarsjes, poelslakken of posthoornslakken in een bokaal naar huis konden. Nu, zoveel jaren later, is er geen stukje natuur meer. Straten zijn aangelegd, beton gegoten en alles is volgebouwd. De mens heeft het gehaald van de natuur.

Een rationele bedenking, maar zestig jaar terug waren de gronden rond het Sterrebos landbouwgronden, groene, open ruimten. Geen asfalt, geen beton. De verkavelingen rondom het Sterrebos en elders hebben veel opgebracht. De grondeigenaars zullen zeer tevreden zijn. De natuur blijft kaal en zeer triestig achter. Hoe leggen we dat uit aan onze kinderen, dat ze geen leeuwerik meer horen zingen, geen nachtegaal. Maar dat ook de zanglijster zelden en de grote lijster niet meer te horen zijn. De spotvogel is één dag in onze tuin geweest. Er is een niet-gelukkige verschuiving: eksters, gaaien, kraaien en kauwen plunderen alle nesten in hagen en struiken. Vaarwel heggemus, mussen, vinken en lijsters. Dit jaar geen pimpelmezen of koolmezen in de nestkastjes. De winterkoning, spijs de strenge winter, zou stand houden. Weide- en akkervogels zoals leeuweriken, piepers, patrijzen en kwartels worden steeds meer uit hun biotopen verdreven en vormen dan een gemakkelijke prooi voor hun belagers, zoals katten, onze prooivogels, vos of zelfs een reiger.

Weet u dat we in Roeselare kampioen zijn? Vijftig jaar terug, aan de kop van de vaart was een bedrijvigheid van lossen en laden uit de schepen op de karren. Van zaden en granen kwamen daar tal van vogels een graantje meepikken, zoals bijvoorbeeld de kuifleeuwerik. Nu zijn we kampioen fijn stof, wat we, sukkelaars, graag willen verdoezelen. Natuurlijk zijn we maar dwergen bij het verloederen van onze natuur. De natuur is niet van ons, maar onze kinderen en kleinkinderen hebben daar ook recht op. De wereldwijde boskap bedraagt 35 voetbalvelden per minuut. Zeven-acht miljard mensen. Hoe meer mensen hoe minder natuur. Het tropisch regenwoud wordt geplunderd, bankrekeningen in Zwitserland gespijsd. En onze ministers gaan naar Congo om een beetje te babbelen over ontwikkelingshulp. Ik heb het natuurlijk verkeerd voor. Op 20 augustus is de draagkracht van de aarde - wat de aarde aan kan in één jaar - al overschreden. Wij in België verbruiken zoveel als vijfmaal de oppervlakte van België kan opbrengen. Elders zullen er wel zijn die honger hebben.

Er zijn lichtpunten. Zestig jaar Natuurpunt in Roeselare. Veel mensen zijn echt begaan met onze habitat. Zij lobbyen voor het vrijwaren van waardevolle stukken grond/reservaten. Het kost moeite om zowel lokale als andere instanties te overtuigen. Ook landbouwers, spijs allerhande subsidies, doen soms moeilijk. Gelukkig is er nu een duidelijke kentering. Zeker ook in de landbouw.

De Wielewaal, nu Natuurpunt, bestaat 60 jaar in onze stad en omgeving. Wij denken aan E.H. Seghers, de stichter en in eigen stad Remi Surmont, Adhemar Lagrou, Louis en Jan Demees, Albert Lapeire en - niet de minste - Paul Houwen. Deze en nog veel anderen hebben Natuurpunt gekleurd in de mandelstreek. Nu staat er een nieuwe generatie vrijwilligers, voorttrekkers en doeners klaar. Het is voor mij een openbaring, een geruststelling, dat met die bezielers van nu het pionierswerk echt kan renderen. Natuurpunt heeft drie zeer relevante publicaties: Natuur.Blad, Natuur.Focus en Natuur.Oriolus. Wij in Mandelstrecke hebben 'Door Weer en Wind'. Dit vormt een echte band tussen zij die bezielde zijn met de natuur en de medemens. Ik ben er zeker van dat de energie, die daar ingaat zijn vruchten zal opbrengen. En zo doen we verder. Bravo voor de huidige generatie.

Luc Houtsaegher

